

завданнями та обов'язками. Дозволить особі, яка займе відповідну посаду одразу зорієнтуватися у своєму правовому статусі. Звичайно ж не слід забувати про те, що правовий статус державного службовця теоретично розглядається у широкому та вузькому значенні [4]. У даному випадку мова йде про вузьке трактування.

Список використаної літератури:

1. Про державну службу : Закон України від 10 грудня 2015 р. № 889-VIII / Верховна Рада України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19> (дата звернення: 15.04.2019).
2. Про затвердження Примірних посадових інструкцій для головних спеціалістів територіальних органів Голодержслужби України : Наказ Головного управління державної служби України від 31 березня 2009 р. № 101 / Головне управління державної служби України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0101351-09> (дата звернення: 15.04.2019).
3. Васильківська В.В. Правове регулювання статусу державного службовця в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Одеса, 2018. 21 с.
4. Карпа М. Визначення основних аспектів статусу службовця у сфері державної служби. *Науковий вісник «Демократичне врядування»*. 2014. Вип. 13. URL: http://lvivacademy.com/vidavnistvo_1/visnik13/fail/Karpa.pdf (дата звернення: 15.04.2019).
5. Петросова О.В. Розроблення типової посадової інструкції державного службовця на засадах європейських традицій : порівняльний аналіз. *Інвестиції : практика та досвід*. 2011. № 10. С. 101–104.

Ключові слова: публічне управління, державний службовець, посадова інструкція державного службовця, повноваження.

Ключевые слова: публичное управление, государственный служащий, должностная инструкция государственного служащего, полномочия.

Key words: public administration, civil servant, professional competence, post instruction of civil servant, plenary powers.

ГОЛОЯДОВА ТЕТЯНА ОЛЕКСІВНА

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри адміністративного і фінансового права,
кандидат юридичних наук, доцент

АДМІНІСТРАТИВНЕ СУДОЧИНСТВО В НАЦІОНАЛЬНОМУ МЕХАНІЗМІ ЗАХИСТУ ПРАВ ОСОБИ НА ДОСТУП ДО ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Адміністративні суди є доволі новим інституціональним утворенням в механізмі державної влади нашої країни, а адміністративне судочинство – новою формою вирішення конфліктів, що виникають у

публічній сфері між органами влади та фізичними чи юридичними особами. В сучасному суспільстві відіграють інформаційні технології та інформаційні відносини, також вони не оминули і публічно-сервісну сферу.

Конституція України в ст. 34 закріплює, що кожен має право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб – на свій вибір. Нова редакція КАСУ, а саме в пункті 7 ч. 1 ст. 19, передбачає, що юрисдикція адміністративних судів поширюється на справи у публічно-правових спорах фізичних чи юридичних осіб із розпорядником публічної інформації щодо оскарження його рішень, дій чи бездіяльності у частині доступу до публічної інформації [1]. Довгий час національне законодавство не передбачало механізмів щодо реалізації цього конституційного права. Лише в січні 2011 року Закон України «Про доступ до публічної інформації» визначив порядок здійснення та забезпечення права кожного на доступ до інформації, що знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, або інших розпорядників публічної інформації [2].

Існування процедури доступу до публічної інформації не стала стримуючим фактором для великої кількості суб'єктів владних повноважень, які ігнорували вимоги законодавства. Особам, які робили запити на отримання публічної інформації, суб'єкти владних повноважень: 1) взагалі не надавали відповіді на запит або не надавали інформацію; 2) безпідставно відмовляли у задоволенні запиту на інформацію; 3) надавали або оприлюднювали недостовірну або неповну інформацію; 4) надавали інформацію з порушенням передбачених законодавством строків, тощо. Саме у цих випадках важливу роль відіграє адміністративне судочинство.

Наприклад, О.М. Сибіга, зазначає, що, з одного боку, адміністративні суди, здійснюючи правосуддя з даної категорії справ, контролюють діяльність органів публічної адміністрації щодо забезпечення доступу до публічної інформації фізичним та юридичним особам, а з іншого – захищають порушене розпорядниками інформації право особи на доступ до публічної інформації. На думку О. М. Сибіги, адміністративні суди, захищаючи права осіб у публічній сфері, дисциплінують публічну владу [3, с. 144].

С.В. Ківалов зазначає, що функціональна природа адміністративного судочинства передбачає, передусім, спрямування діяльності адміністративних судів та суддів на підтримання демократичного ладу у взаємовідносинах представників публічної влади та невіддільних суб'єктів, створення передумов дотримання принципу верховенства права, прав і свобод невіддільних суб'єктів публічно-правових відносин. Також С.В. Ківалов звертає увагу на те, що охоронна функція адміністративного судочинства полягає в цілеспрямованому підтриманні режиму законності та прав, свобод і законних інтересів суб'єктів публічно-правових відносин у загальнодержавних та муніципальних масштабах, а гарантуюча функція адміністративного судочинства є проявом того, що вона забезпечує виконання законодавчих актів, які містять у собі

правила поведінки органів публічної адміністрації, а також права і свободи людини та громадянина в публічно-правовій сфері [4, с. 12-13].

Суб'єкти владних повноважень, які у відповідності до Закону «Про доступ до публічної інформації» відносяться до розпорядників публічної інформації, зобов'язані забезпечити реалізацію конституційного права особи на інформацію, складовою частиною якого є і право на доступ до публічної інформації. На підставі проведеного дослідження можна зробити наступні висновки.

Адміністративне судочинство в національному механізмі захисту прав особи на доступ до публічної інформації відіграє наступну роль: по-перше, охороняє суспільні відносини, які склалися в сфері доступу до публічної інформації, від свавілля суб'єктів владних повноважень; по-друге, контролює діяльність суб'єктів владних повноважень на предмет її відповідності режиму законності у сфері доступу до публічної інформації; по-третє, захищає права особи на доступ до публічної інформації від порушень з боку суб'єктів владних повноважень.

Список використаної літератури:

1. Кодекс адміністративного судочинства України: Закон України від 06.07.2005р. № 2747-IV. URL: [http // zakon3.rada.gov.ua/laws/ show/2747-15](http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2747-15) (дата звернення: 18.04.2019).
2. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011. 2939-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17> (дата звернення: 18.04.2019).
3. Сибіга О.М. Адміністративне судочинство в національному механізмі захисту прав особи на доступ до публічної інформації. *Науковий вісник УжНУ*. Серія «Право». № 43. Т. 3. С. 144-148.
4. Ківалов С.В. Теоретична характеристика функціонального змісту адміністративного судочинства як правозахисного механізму у сфері публічного управління. *Актуальні проблеми держави і права*. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdp_2014_71_4 (дата звернення: 18.04.2019)

Ключові слова: адміністративне судочинство, публічна інформація, механізм захисту прав, публічно-правові відносини.

Ключевые слова: административное судопроизводство, публичная информация, механизм защиты прав, публично-правовые отношения.

Key words: administrative justice, public information, mechanism of protection of rights, public-legal relations.